

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 5Csp/39/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6319200893
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Hýseková
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2019:6319200893.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudkyňou JUDr. Annou Hýsekovou, v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., Bratislava, Mýtna 48, IČO 35 831 154 zast. JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Bratislava, Mýtna 48 proti žalovanému D. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom V., X. XXX/XX o zaplatenie 862,16 Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

1. Podanou žalobou, doručenu súdu dňa 18. 04. 2019, sa právny predchodca žalobcu spol. Všeobecná úverová banka, a.s. domáhal voči žalovanému zaplatenia 862,16 Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že je právnym nástupcom spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s., ktorá dňa 28. 05. 2015 uzavrela so žalovaným zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 1 500,-Eur. Podľa zmluvy sa žalovaný zaviazal vrátiť poskytnutú sumu v 60 mesačných splátkach, každá vo výške 43,08 Eur do celkovej výšky 2 584,80 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný čerpal poskytnuté prostriedky, ale nesplácal poskytnutú sumu riadne a včas vyzval ho žalobca listom zo dňa 27. 04. 2016 na úhradu dlžných splátok a upozornil ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti celého úveru. Žalovaný dlžné splátky nezaplatil, preto žalobca dňa 19. 06. 2016 úver zosplatnil. Do dňa podania žaloby zaplatil sumu 1 076,63 Eur. Žalobou sa žalobca domáhal zaplatenia 862,16 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 862,16 Eur od 14. 07. 2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Ako dôkazy označil zmluvu o pôžičke, obchodné zmluvné podmienky, prehľad splátok a úhrad, predžalobnú upomienku, vyhlásenie predčasnej splatnosti.

3. Žalovaný, ktorému bol do vlastných rúk doručený opis žaloby spolu s prílohami nepoprel skutkové tvrdenia žalobcu, preto ich súd považoval za nesporné.

4. Uznesením č.k. 5Csp/39/2019-74 zo dňa 21. 08. 2019 súd pripustil zmenu žalobcu tak, že namiesto žalobcu Všeobecná úverová banka a.s. vstúpil do konania žalobca Intrum Slovakia s.r.o.

5. Vo vyjadrení na výzvu súdu žalobca uviedol, že nárok nepovažuje za premlčaný. Jeho právny predchodca úver zosplatnil ku dňu 19. 06. 2016 a mohol to urobiť pre nezaplatenie splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplatneniu (splatnej dňa 20. 05. 2016). Žalovaný vykonal čiastkovú úhradu v celkovej výške 1 076,63 Eur, čo predstavuje 24 splátok po 43,08 Eur a časť 25. splátky vo výške 42,71 Eur. Žaloba bola podaná na súd v apríli 2019, a nárok tak premlčaný nie je.

6. Súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"), pričom pri rozhodovaní vychádzal z listinných dokladov nachádzajúcich sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu doručené a ich obsah nebol spochybnený, najmä zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zmluvných podmienok, prehľadu splátok a úhrad, predžalobnej upomienky, vyhlásenia predčasnej splatnosti.

7. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len "ObZ"), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

8. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

9. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

10. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona č. 129/2010 Z.z., na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

11. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

12. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

14. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

15. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

16. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

17. Z vykonaného dokazovania považoval súd za preukázané, že spol. Consumer Finance Holding, a.s. uzavrela so žalovaným dňa 28. 05. 2015 zmluvu, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 1 500,-Eur. Žalovaný sa sumu zaviazal splatiť v 60 mesačných splátkach s poistením po 43,08 Eur (bez poistenia 41,87 Eur). V zmluve bola uvedená RPMN 24,99 %, priemerná RPMN 37,67 %, ročná úroková sadzba 25 %, odplata 24,99 %, najvyššia prípustná výška odplaty 27,90 %, mesačná výška poistenia 1,21 Eur, celkové náklady 1 012,20 Eur, celková čiastka 2 512,20 Eur, splatnosť prvej splátky dňa 20. 06. 2015, splatnosť ďalších splátok 20. deň v mesiaci, termín konečnej splatnosti 05/2020. Podľa čl. 12. bod 12.2 zmluvy spoločnosť má právo na vyhlásenie okamžitej splatnosti v prípade, ak je klient v omeškaní so zaplatením jednej splátky čo i len sčasti po dobu dlhšiu ako tri mesiace za podmienok uvedených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka.

18. Právny predchodca žalobcu výzvou - predžalobnou upomienkou zo dňa 27. 04. 2016 oznámil žalovanému, že eviduje nedoplatok zo zmluvy č. XXXXXXXX vo výške 201,56 Eur a zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k zaplateniu splátky splatnej v mesiaci 2/2016 bude oprávnený úver zosplatiť.

19. Oznamením o vyhlásení okamžitej splatnosti právny predchodca žalobcu oznámil žalovanému, že jeho dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Výška dlžnej sumy uvedená v oznámení bola 1 479,62 Eur.

20. Podľa doloženého rozpisu splátok a úhrad žalovaný zaplatil celkom sumu 1 076,63 Eur, z toho sumu 700,-Eur po vyhlásení okamžitej splatnosti. Do vyhlásenia okamžitej splatnosti zaplatil 8 celých splátok a časť 9. splátky (splatnej v 02/2016). K zosplateniu úveru došlo podľa žaloby, vyjadrenia žalobcu a prehľadu splátok a úhrad, ktorý žalovaný nerozporoval dňa 19. 06. 2016.

21. Predmetnú zmluvu je potrebné posudzovať ako spotrebiteľskú zmluvu a zároveň aj ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. Je nepochybné, že právny predchodca žalobcu pri uzatváraní zmluvy vystupoval ako dodávateľ vzhľadom na predmet podnikania a žalovaný vystupoval ako spotrebiteľ, pretože pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

22. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobcom uplatnený nárok má spotrebiteľský charakter, súd v zmysle § 54a OZ prihladol na premlčanie nároku z úradnej povinnosti bez toho, aby sa žalovaná premlčania dovoľavala, pričom z dôvodu spotrebiteľského charakteru predmetného konania sa posudzuje lehota na premlčanie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 54a OZ je špeciálnym ustanovením k ostatným ustanoveniam Občianskeho zákonníka upravujúcim premlčanie, čo znamená, že sa použije prednostne v prípade nároku uplatneného zo spotrebiteľského vzťahu. Vymáhaním premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Podstatou premlčania je to, že ak sa právo v zákonom stanovenej dobe neuplatní na súde, nemôže už byť veriteľovi po jej uplynutí priznané. V dôsledku premlčania právo nezaniká, trvá ďalej, ale do značnej miery sa oslabuje zmenšením možnosti jeho úspešného uplatnenia.

23. V konaní bolo preukázané, že medzi účastníkmi bolo dohodnuté plnenie (vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov) v splátkach a v prípade neuhradenia dohodnutej splátky (čo i len sčasti) riadne a včas bol právny predchodca žalobcu oprávnený požadovať predčasné splatenie celej istiny vrátane príslušenstva (čl. 12 bod 12.2 zmluvy), čím došlo k predčasnej splatnosti, čo zodpovedá § 565 OZ. Súd vychádzal z listiny - prehľad splátok a úhrad a predžalobnej upomienky, podľa ktorých posledná zaplatená celá splátka bola splátka splatná v mesiaci 01/2016, splátka splatná v 02/2016 bola zaplatená iba v časti (31,99 Eur). Nezaplatením splátky splatnej dňa 20. 02. 2016 v plnej výške riadne a včas sa žalovaný dostal do omeškania. Na túto skutočnosť bol upozornený v predžalobnej upomienke zo dňa 27. 04. 2016, keď v tom čase bol v omeškaní so zaplatením sumy 201,56 Eur (4 celé splátky a časť piatej splátky vo výške 29,24 Eur - splátky za obdobie od 12/2015 až 04/2016). Zároveň bol upozornený na možnosť vyhlásenia okamžitej splatnosti, ak nebude dlžná splátka splatná v 02/2016 uhradená. Po doručení tejto upomienky a pred vyhlásením okamžitej splatnosti zaplatil žalovaný sumu 100,-Eur, ale splátka splatná v 02/2019 nebola zaplatená v celom rozsahu.

24. Premlčacia doba je podľa § 101 OZ trojročná, pričom podľa § 103 OZ platí, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa

zročnosti nespĺnenej splátky. Účelom § 103 OZ je zabrániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ pri omeškaní dlžníka a motivovať ho k čo najskoršiemu vymáhaniu svojej pohľadávky, ak nedôjde k dobrovoľnému plneniu. Preto premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 OZ (resp. 53 ods. 9 OZ) veriteľom, ale na okamih splatnosti tej splátky, pre ktorú sa toto právo využíva. Ustanovenie § 101 OZ je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 OZ vo vzťahu k nemu je lex specialis, teda osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní 3 mesiace tou splátkou, pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh v zmysle § 103 OZ. Prednosť má úprava § 103 veta druhá OZ a počiatok plynutia premlčacej doby bude viazaný na zročnosť tej splátky, ktorá zosplatenie celého dlhu vyvolala. Aplikácia § 101 OZ je vo vzťahu k druhej vete § 103 OZ namieste, len pokiaľ sa jedná o dĺžku premlčacej doby (3 roky), pretože § 103 OZ inú úpravu ohľadne dĺžky premlčacej doby neustanovuje.

25. Splátky boli podľa zmluvy splatné vždy k 20. dňu v mesiaci. Podľa predloženej listiny - prehľad splátok a úhrad a predžalobnej upomienky nebola riadne a včas zaplatená celá splátka splatná dňa 20. 02. 2016. Právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného, že ak nebude zaplatená splátka splatná v 02/2016 do určitej lehoty, je oprávnený vyhlásiť okamžitú splatnosť. Žalovaný splátku splatnú v 02/2016 nezaplatil v celom rozsahu, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť úveru v súlade s čl. 12 bod 12.2 zmluvy ku dňu 19. 06. 2016 pre nezaplatenie splátky splatnej v 02/2016, čo vyplýva zo žaloby aj prehľadu splátok a úhrad, pričom žalovaný túto skutočnosť nijakým spôsobom nerozporoval a s daným prehľadom splátok a úhrad súhlasil. Premlčacia doba však nezačala plynúť od tohto zosplatenia, ale už od zročnosti nespĺnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. V súlade s § 53 ods. 9 OZ v spojení s § 565 OZ, premlčacia lehota v zmysle druhej vety § 103 OZ začne plynúť odo dňa zročnosti tej splátky, od splatnosti (zročnosti) ktorej uplynuli 3 mesiace a omeškanie s ňou stále trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo, ktorá zosplatenie vyvolala). V tomto prípade právny predchodca žalobcu uviedol v predžalobnej výzve splátku splatnú dňa 20. 02. 2016 (ktorá nebola zaplatená riadne a včas v celom rozsahu) a odvtedy začala plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovaného, ktorá uplynula najneskôr dňa 20. 02. 2019. Žaloba bola na súd podaná dňa 18. 04. 2019, teda po jej uplynutí. Na tento záver nemá nijaký vplyv to, že § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní. V tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 103 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri sume splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s § 565 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). V prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky, ale to nemá vplyv na plynutie premlčania. Preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Vzhľadom na to, že § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou "pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh" v zmysle § 103 OZ. Preto od jej zročnosti plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Veriteľ je časovo limitovaný využitím práva na zosplatenie, ktoré musí uplatniť podľa § 565 OZ najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky po splátke, od splatnosti ktorej uplynuli tri mesiace a omeškanie s ňou trvá (pre ktorú k zosplateniu došlo). V tomto prípade bol žalovaný v omeškaní s platením splátky splatnej dňa 20. 02. 2016 viac ako tri mesiace, bol na to upozornený vo výzve a právny predchodca žalobcu vyhlásil okamžitú splatnosť ku dňu 19. 06. 2016. Z vyššie uvedených dôvodov súd neakceptoval ani tvrdenie žalobcu, že jeho právny predchodca úver zosplatil ku dňu 19. 06. 2016, a mohol tak urobiť pre nezaplatenie splátky bezprostredne predchádzajúcej zosplateniu (splatnej dňa 20. 05. 2016), pretože ho súd považuje za účelové a nepodložené žiadnymi listinnými dokladmi. Súd preto žalobcom uplatnený nárok a nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku, ktorý podlieha rovnakému premlčaniu ako hlavný záväzok, z vyššie uvedeného dôvodu pre premlčanie zamietol.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP"). Žalovanému ako strane v spore úspešnej v celom rozsahu by patril nárok na náhradu trov konania

voči žalobcovi v plnom rozsahu. Súd zistil, že žalovanému žiadne trovy konania zo spisu nevyplývajú, preto mu ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na tunajší súd (§ 362 ods. 1, 2 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).